

2 0 2 4

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. **1** carries 1 mark each : $1 \times 12 = 12$

Q. No. **2** carries 2 marks each : $2 \times 12 = 24$

Q. No. **3** carries 4 marks each : $4 \times 10 = 40$

Q. No. **4** carries 6 marks each : $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Give short answer as directed (any twelve) :

নির্দেশানুসরি চমু উত্তর দিয়া (যি কোনো বাবটা) :

নির্দেশানুযায়ী সংক্ষেপে উত্তর দাও (যে কোনো বারোটি) :

সুন্দ' ফিননায লির (জায়খিজায়া মোনজিনৈ) :

• Fill in the blanks :

• খালী ঠাই পূৰ কৰা :

• শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

• লাংংদাং জায়গা আলুঁ খালাম :

(a) The Latin word 'Duco' means ____.

লেটিন ভাষার 'Duco' শব্দৰ অর্থ হৈছে ____।

ল্যাটিন ভাষার 'Duco' শব্দটিৰ অর্থ হল ____।

লেটিন রাবনি 'Duco' সোদোৰনি ঔঁথিয়া জাদোঁ ____।

(b) John Dewey considered education as a 'tri-polar' process and these three poles are student, teacher and ____.

জন ডিউইরে শিক্ষাক 'ত্ৰি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰিছে আৰু এই তিনিটা পক্ষই শিক্ষার্থী, শিক্ষক আৰু ____ক সামৰি লয়।

জন ডিউই শিক্ষাকে 'ত্ৰি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিসেবে অভিহিত কৰেছেন এবং এই তিনিটি পক্ষ হল শিক্ষার্থী, শিক্ষক এবং ____।

জন ডিউই সোলোঁথাইখৌ 'মোনথাম মিৰ' গোনাং লামা হিসাৰৈ গনায়থিদোঁ আৰো বে মোনথাম মিৰহো ফোৰেগিৰি আৰো ____।

$$1 \times 12 = 12$$

(c) The chief advocate of individual aim of education was ____.

শিক্ষার ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক আছিল ____।

শিক্ষার ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক ছিলেন ____।

সোলোঁথাইনি গাবারি থাঁখিনি গাহাই ____।

(d) Hero-worshipping is the characteristic of ____ period.

বীৰপূজা হৈছে ____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

বীৱপূজা হল ____ কালেৱ বৈশিষ্ট্য।

জোহোলাব সিবিনায়া জাদোঁ ____ সমনি আখ্যাই।

(e) Animism is an important characteristic of ____ period.

সৰ্বপ্রাণবাদিতা হৈছে ____ কালৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

সৰ্বপ্রাণবাদিতা হল ____ কালেৱ একটি উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

জুনাদআরিয়া জাদোঁ ____ সমনি মোনসে মুখ'জাথাব আখ্যাই।

(f) Computer was first invented by ____ between 1791 to 1871.

১৭৯১ৰ পৰা ১৮৭১ চনৰ ভিতৰত ____ যে পোনপ্রথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল।

১৭৯১ থেকে ১৮৭১ সালেৱ মধ্যে ____ সৰ্বপ্রথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰেছিলেন।

1791-1871 মায়থাইনি গেজেৱাৰ ____ আ গিবিয়ে কম্পিউটাৰখৌ সংদাননা দিছুনদোঁমোন।

(4)

- (g) The English word 'psychology' is derived from _____ language.

ইংরাজীর 'psychology' শব্দটো _____ ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

ইংৰাজি 'psychology' শব্দটি _____ ভাষা থকে উৎপন্ন হয়েছে।

ইংজীনি 'psychology' সোদোবা _____ রাবনিফ্রায় সোমজিদোঁ।

- (h) The English word 'emotion' is derived from the Latin word _____.

আৱেগৰ ইংৰাজি প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ _____ শব্দৰ
পৰা আহিছে।

আৱেগ-এৱ ইংৰাজি প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটি ল্যাটিন ভাষাৰ _____ শব্দ
থকে এসেছে।

ইংজী 'emotion' সোদোবা লেটিন রাবনি _____ সোদোবনিফ্রায় ফৈদোঁ।

- Answer in 1 word or sentence :

- এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

- একটি শব্দ বা বাক্যে উত্তৰ দাও :

- মোনসে সোদোব এবা বাথ্যায় ফিননায হো :

- (i) "Education is the natural, harmonious and progressive development of man's innate powers." Who said this statement?

"ঘানুহৰ অন্তনিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশই হ'ল
শিক্ষা।" এই উক্তিটো কাৰ ?

"ঘানুষেৰ অন্তনিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য এবং প্ৰগতিশীল বিকাশই হল
শিক্ষা।" এই উক্তিটি কাৰ ?

"মানসিনি ফৈফানায সোলোখৌ মিথিংগায়াৰি, খৌসে আৱো আঁঠি গোনাং জৌগাহোনাযানো
জাদোঁ সোলোঁথাই।" বে বুংথিয়া সোৱনি?

(5)

- (j) "Destiny of the nation is being shaped in her classroom." Which Education Commission remarked this statement?

"এটা জাতি বা এখন দেশৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত গঢ় লয়।"
কোনখন শিক্ষা আয়োগে এই মন্তব্য দিছিল ?

"একটি জাতি বা একটি দেশেৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাগুলিতে গড়ে ওঠে।"
কোন শিক্ষা আয়োগ এই মন্তব্য প্ৰদান কৰেছিল ?

"মোনসে হারি এবা গংসে হাদৰনি ইয়ুনা ফৰায়সালিনি থাখো খথায়াৰ সাজায় জাযো।"
মাৰে সোলোঁথাই আয়গ (Commission)আ বে বুংথিখৌ হোদোঁমোন ?

- (k) What is the full form of CD-ROM?

CD-ROMৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

CD-ROM-এৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি কী ?

CD-ROM আৰু মহৱা মা ?

- (l) In which year was the University Grants Commission established?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন সালে গঠন কৰা হয়েছিল ?

মুলুগসোলোসালি অনসুঠাই আয়গ (University Grant Commission)খৌ মাৰে মায়থাইয়াৰ গায়সননায় জাদোঁমোন ?

- (m) Write the full form of NCERT.

NCERT ব সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

NCERT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি লেখো।

NCERT নি আৰু মহৱ মহৱ লিৰ।

(6)

(n) Who first developed the sociometric method?

কোনে পোনপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটোৰ বিকাশ ঘটাইছিল ?

কে সর্বপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটিৰ বিকাশ ঘটিয়েছিলেন ?

সোৱ গিবিসিন সমাজ বিজিৰসঁ আদৰনি জৌগানায় জাহোৰ্মোন ?

(o) What is illusion?

আন্ত প্ৰত্যক্ষ কাক বোলে ?

আন্ত প্ৰত্যক্ষ কাকে বলে ?

সায়ামায়া মাখী বুড়ো ?

2. Answer any twelve of the following questions : $2 \times 12 = 24$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো বাৰটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো বাৰেটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহয়নি সোলুফোৱনি জায়ত্বিজায়া মোনজিনৈ ফিননায় লিৰ :

(a) What do you mean by formal education?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বলতে তুমি কী বোৰ ?

ভাৱ্যি লেখা সোলোথাই বুড়োল্লা নো মা বুজিযো ?

(b) "Education is a life-long process." Explain.

"শিক্ষা হৈছে এক জীৱনজোৰা প্ৰক্ৰিয়া।" ব্যাখ্যা কৰা।

"শিক্ষা হলো একটি জীৱনব্যাপী প্ৰক্ৰিয়া।" ব্যাখ্যা কৰো।

"সোলোথাইয়া জাদো মোনসে জিউ জোৰজাসে মা঵নেম।" ব্যৱেৱ।

(7)

(c) What is infancy?

শৈশৱকাল কাক বোলে ?

শৈশৱকাল কাকে বলে ?

খুদিয়া সম মাখী বুড়ো ?

(d) Write two differences between growth and development.

বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

বৃদ্ধি এবং বিকাশেৰ মধ্যে দুটা পাৰ্থক্য লেখো।

দৈনন্দিন আৰো জৌগানায়নি গেজেৱাৰ থানায় মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(e) Write two important conditions of a science laboratory established in school.

এখন বিদ্যালয়ত স্থাপন কৰা এটা বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰৰ প্ৰয়োজনীয় দুটা চৰ্ত লিখা।

একটি বিদ্যালয়ে স্থাপন কৰা একটি বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৱেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয় শৰ্ত লেখো।

গংসে ফৰায়সালিয়াৰ গায়সননায় গংসে বিগিয়ান আনজাদসালিনি গোনাং জানায় মোননৈ রাদাই লিৰ।

(f) Write two characteristics of computer.

কম্পিউটাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

কম্পিউটাৱেৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

কম্পিউটাৱনি মোননৈ আখুথাই লিৰ।

(g) What is experience curriculum?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাক বোলে ?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাকে বলে ?

রঁগৌথি বিথায়ারি ফরাফারি মাখী বুড়ো?

(h) Write two functions of District Institute of Education and Training (DIET).

জিলা শৈক্ষিক আৰু প্ৰশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান (DIET)ৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

জেলা শৈক্ষিক এবং প্ৰশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান (DIET)-এৰ দুটি কাজ লেখো।

সোলোথাই আৰো ফোরেথাইনি জিলায়ারি ফস্থান (DIET)নি মোননৈ খামানি লিৰ।

(i) What is educational psychology?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাকে বলে ?

সোলোথাইয়ারি গোসো বিগিয়ান মাখী বুড়ো?

(j) Write two merits of experimental method.

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটি সুবিধা লেখো।

আনজাদারি আদৰনি মোননৈ মুলাম্ফা লিৰ।

(k) Write two differences between Psychology and Educational Psychology.

মনোবিজ্ঞান আৰু শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

মনোবিজ্ঞান এবং শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানেৰ মধ্যে দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

গোসো বিগিয়ান আৰো সোলোথাইয়ারি গোসো বিগিয়াননি গেজেৱ থানায মোননৈ ফাৰাগ মছ'।

(l) Write two functions of spinal cord.

মেৰুমজ্জাৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

মেৰুমজ্জাৰ দুটি কাজ লেখো।

মেৰু দিবনি মোননৈ খামানি মছ'।

(m) What is stimulus?

উদ্বিপক কাক বোলে ?

উদ্বিপক কাকে বলে ?

দুঃখাংহোয়া মাখী বুড়ো?

(n) Write two functions of pituitary gland.

শোষক গ্ৰহিৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

পিটুইটাৱি গ্ৰহিৰ দুটি কাজ লেখো।

সোৱ্যা বিথোৱ (Pituitary gland)নি মোননৈ খামানি মছ'।

(o) What is Serampore Trio?

শ্ৰীৱামপুৰ ত্ৰয়ি কাক বোলে ?

শ্ৰীৱামপুৰ ত্ৰয়ী কাকে বলে ?

Serampore Trio মাখী বুড়ো?

3. Answer any ten of the following questions : $4 \times 10 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো দশটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সৌন্দৰ্যের জায়খিজায়া মোনজি ফিননায হো :

(a) Write four strengths of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সৱলতা লিখা।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সৱলতা লেখো।

সৌলোথাইনি গাবারি থাঁখিনি মোনৱৈ বোলো মছ'।

(b) Discuss the relation between Education and Philosophy.

শিক্ষা আৰু দৰ্শনৰ মাজত থকা সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং দৰ্শনেৰ ঘণ্টে সম্বন্ধ আলোচনা কৰো।

সৌলোথাই আৰো সানঠৌ বিদ্যানি গেজেৱ থানায সোমোন্দোখৌ সাবৰায।

(c) Write four important characteristics of childhood.

বাল্যকালৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লিখা।

বাল্যকালেৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লেখো।

গথ'সা সমনি মোনৱৈ গোনাংথার আখুথাই মছ'।

(d) Write four psycho-physical needs of adolescent.

কৈশোৱৰ চাৰিটা মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লিখা।

কৈশোৱেৰ চাৰিটা মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লেখো।

লাইমননি মোনৱৈ গোসো দেহায়াৰি গোনাংধি মছ'।

(e) Write four advantages of E-mail.

ই-মেইলৰ চাৰিটা সুবিধা লিখা।

ই-মেল-এৰ চাৰিটা সুবিধা লেখো।

ই-মেইলনি মোনৱৈ খাৰু মছ'।

(f) Discuss the role of teacher as a motivator.

অভিপ্ৰেক হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

অভিপ্ৰেক হিসেবে শিক্ষকেৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

গোসোফুটুঙ্গিৰি হিসাবৈ ফোৰেংগিৰিনি বিফাবখৌ সাবৰায।

(g) Write four objectives of co-curricular activities.

সহ-পাঠ্যক্ৰম কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লিখা।

সহ-পাঠ্যক্ৰম কাৰ্যসূচিৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লেখো।

লোক্ষ্য ফোকারি মাবফারিনি মোনৱৈ বিথাংখি মছ'।

(h) Discuss the scope of educational psychology.

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞনৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞনেৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰো।

সৌলোথাই গোসো বিগিয়াননি সিমা এৰা নুসহৰনায়খৌ সাবৰায।

(i) Why should a teacher study psychology? Discuss.

এজন শিক্ষকে কিয় মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা প্ৰয়োজন ? আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকেৰ মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা কেন প্ৰয়োজনীয় ? আলোচনা কৰো।

সাসে ফোৰেংগিৰিয়া মানো গোসো বিগিয়ান ফৰায়সংনায়া গোনাং ? সাবৰায।

(j) Discuss the main parts of a brain.

মন্তিক্ষেৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰা।

মন্তিক্ষেৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰো।

মেলেমনি গাহাই বাহাগোফোৰখৌ সাবৰায।

(k) Write four educational significance of drives.

প্রেরণার চারিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লিখা।

প্রেরণার চারটি শৈক্ষিক বিশেষত্ব লেখো।

ইসিডারি বোলোনি মোনবৰ্ই সোলোঁথাইয়ারি জুনিয়াথি মছ'।

(l) Write four characteristics of habit.

অভ্যাসৰ চারিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

অভ্যাসেৰ চারটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

হৃদানি মোনবৰ্ই আখ্যুথাই লিৰ।

(m) Write a short note on Gurukul system.

গুৰুকুল প্ৰথাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

গুৰুকুল প্ৰথাৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

গুৰুকুল বিখ্যান্থিনি সাধাৱ সুন্দ'য়ৈ লিৰ।

(n) Write a short note on the Charter Act of 1813.

১৮১৩ চনৰ চার্টাৰ আইনৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

১৮১৩ সালেৰ চার্টাৰ আইনেৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

1813 মায়থাইনি সার্টাৰ আইননি সাধাৱ সুন্দ'য়ৈ লিৰ।

(o) Write four characteristics of basic education.

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চারিটা বিশেষত্ব লিখা।

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চারটি বিশেষত্ব লেখো।

গুদি সোলোঁথাইনি মোনবৰ্ই নেমখ্বান্থি মছ'।

4. Answer any four of the following questions :

$6 \times 4 = 24$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যে কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো চাৰিটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোলুফোৱনি জায়খিজায়া মোনবৰ্ইনি ফিননায লিৰ :

(a) What is non-formal education? Discuss the differences between formal and non-formal education.

$2+4=6$

অনৌপচাৰিক শিক্ষা কাক বোলে ? আনুষ্ঠানিক আৰু অনৌপচাৰিক শিক্ষাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা কাকে বলে ? আনুষ্ঠানিক এবং অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মধ্যে পাৰ্থক্যগুলি আলোচনা কৰো।

গোৱা নড়ি খান্থি লেখা সোলোঁথাই মাখৌ ভুড়ো? খান্থি লেখা সোলোঁথাই আৰো গোৱা নড়ি খান্থি লেখা সোলোঁথাইনি গেজেৱ থানায ফারাগফোৰখৌ সাবৰায।

(b) What is vocational education? Discuss the importances of vocational aim of education.

$2+4=6$

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাক বোলে ? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাকে বলে ? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাগুলি আলোচনা কৰো।

জিউ রাহা সোলোঁথাই মাখৌ ভুড়ো? সোলোঁথাইনি জিউ রাহা থাঁখিনি গোনাংথিফোৰখৌ সাবৰায।

- (c) Write two personal qualities of a teacher. Discuss the challenges before a teacher in the new context. $2+4=6$

এজন শিক্ষকৰ দুটা ব্যক্তিগত গুণ লিখা। নতুন পরিস্থিতিত এজন শিক্ষকৰ সম্মুখত দেখা দিয়া প্রত্যাহানসমূহ আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকের দুটি ব্যক্তিগত গুণ লেখো। নতুন পরিস্থিতিতে একজন শিক্ষকের সম্মুখীন হওয়া প্রতিকূলতাসমূহ আলোচনা করো।

সাসে ফোরেংগিরিনি মোননৈ গাবারি গুনফোরখৌ মখ'। গোদান থাসারিয়াব সাসে ফোরেংগিরিনি সিগাড়াব নুজানায মোগা-মোগিফোরখৌ সাবরায।

- (d) Write two objectives of the University Grants Commission. Discuss the power and functions of the University Grants Commission. $2+4=6$

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের দুটি উদ্দেশ্য লেখো। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের ক্ষমতা এবং কাৰ্যসমূহ আলোচনা করো।

মুলুগসোলোসালি অনসুঞ্চাই আয়গনি মোননৈ বিথাংতি মখ'। মুলুগসোলোসালি অনসুঞ্চাই আয়গনি গোহো আৰো হাবাফোরখৌ সাবরায।

- (e) What is instinct? Discuss the common methods or devices of modification of instinct. $1+5=6$

প্ৰৃতি কাক বোলে? প্ৰৃতি পৰিশোধনৰ সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

প্ৰৃতি কাকে বলে? প্ৰৃতি পৰিশোধনেৰ সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলগুলি আলোচনা কৰো।

জোনোমারি আখুথাই মাখৌ ভুড়ো? জোনোমারি আখুথাই ফোসাবনায আদৰ এভা সোলোফোরখৌ সাবরায।

- (f) In which year was Wood's Despatch published? Discuss the recommendations of Wood's Despatch. $1+5=6$

কোন চনত উডৰ ঘোষণাপত্ৰ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল? উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৰলী আলোচনা কৰা।

উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰ কোন সালে প্ৰকাশ কৰা হয়েছিল? উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰেৰ পৰামৰ্শাৰলী আলোচনা কৰো।

মাৰ্ক মায়থাইয়াব উডনি ফোসাবলাই ফোসাবনায জাদোমোন? উডনি ফোসাবলাইনি বোসোনফোৱনি সোমোন্দৈ সাবৰায।

★ ★ ★